

Gijsbrecht is terug

1. Welke zin heeft hetzelfde metrum als de Gijsbrecht?
b. Langs berg en dal klinkt hoorngeschal.

Een metrum is een terugkerend patroon van beklemtoonde en onbeklemtoonde lettergrepen. Het geeft een gedicht (of een zin) een bepaald ritme. De Gijsbrecht heeft afwisselend een onbeklemtoonde (-) en een beklemtoonde (+) lettergreep, net als zin b. Dat heet een jambé. Zin d heeft juist een omgekeerd metrum (+ -), een trochee. Zin a is een anapest (- - +) en zin c een dactylus (+ - -).

<http://bit.ly/TBbZ1>
<http://bit.ly/Azq2U9>
<http://www.schoolderpoezie.nl/>

Oudnederlands

2. Hoe heeft De Vaan toch uitgevonden hoe het Nederlands klonk?
d. Hij hoefde alleen maar terug te redeneren, omdat uitspraak zich volgens vaste regels ontwikkelt.

Professor De Vaan hoefde niet te gokken toen hij uitzocht hoe het Nederlands vroeger klonk. De uitspraak van een taal verandert namelijk volgens vaste patronen. Hij hoefde daarom alleen de ontwikkeling te vergelijken van verschillende Germaanse talen, zoals het Engels, Duits, Fries en Nederlands. Op basis daarvan kon hij afleiden hoe woorden in het beginstadium ongeveer geklonken moeten hebben.

<http://bit.ly/vebEA7>
<http://bit.ly/rD9DxV>

Aktie in Suriname

3. Hoe wordt 'Zuidamerikaans' tegenwoordig gespeld?
d. Zuid-Amerikaans.

Volgens het Groene Boekje van 1954 spelde je namen als Zuid-Amerika met twee hoofdletters en een streepje, maar in

afleidingen verviel het streepje en de tweede hoofdletter: Zuidamerikaans. Tegenwoordig is het in beide gevallen met een streepje én twee hoofdletters.

<http://bit.ly/twyeP5>
<http://bit.ly/w1wEuw>

Irritandpasta

4. In welke periode was 'mieters' een hip woord?
a. 1940-1950.

Mieters was een heel populair woord onder studenten tussen 1940 en 1950. Voskuil (1926-2008) gebruikte het woord dan ook veel in zijn boek *Bij nader inzien*, waarin hij schrijft over zijn Amsterdamse studententijd. Oorspronkelijk had *mieters* een negatieve betekenis, maar vanaf 1950 stond in Van Dale ook de betekenis 'heerlijk, fijn'. Tegenwoordig is het woord vrij ouderwets; je zult eerder *vet* of *cool* zeggen.

<http://bit.ly/vqgOrc>
<http://bit.ly/sL3lrv>

Lees de bijsluiter!

5. Wat betekent 'orodispergeerbaar'?
a. In de mond op te lossen.

Het deel *oro* uit *oro-dispergeerbaar* komt van *oraal*, dat 'met de mond' of 'in de mond' betekent. *Dispergeren* betekent 'oplossen, uiteenvallen'. *Orodispergeerbaar* betekent dus 'in de mond oplosbaar'. De Europese Unie heeft sinds een aantal jaar speciale richtlijnen voor de leesbaarheid van bijsluiters. Iedereen zou deze zonder problemen moeten kunnen begrijpen.

<http://bit.ly/vlWKnM>
<http://bit.ly/uwxvAS>

(On)zin!

6. Welk woord hoort NIET in dit rijtje thuis?
b. Onbeschoft.

Veel woorden kun je een tegengestelde betekenis geven door het woorddeel *on-* ervoor te zetten. *Aangedaan* wordt zo *onaangedaan*, *gepast* wordt *ongepast* en van *geregeld* maak je *ongeregeld*. Omgekeerd geldt niet altijd dat een woord zonder *on-* nog steeds een bestaand woord oplevert. Je kunt wel zeggen dat iemand onbeschoft is, maar niet dat hij beschoft is.

<http://bit.ly/yx7RCO>

Taboewoorden

7. Welk taboewoord had ze gebruikt?
d. Het n-woord.

De hoofdredactrice van *Jackie* stapte op nadat er veel ophef was ontstaan vanwege het woord *niggabitch* in het blad. Met dit woord werd zangeres Rihanna omschreven, die er vervolgens veel stampij over maakte. *Neger* is een woord dat erg gevoelig ligt bij veel mensen. Het h-woord is een taboewoord voor veel politici: zodra zij beginnen over de *hypotheekrenteaftrek*, verliezen ze kiezers. Ook het k-woord wordt door veel mensen gemeden: ze zijn bang zelf *kanker* te krijgen als ze het woord in hun mond nemen. Het f-woord (*fuck/fucking*) is een bekend taboewoord in het Engels.

<http://bit.ly/zCBoNZ>

Spatie

8. Wat was volgens deze verkiezing de grootste spatieblunder van 2011?
a. Diarree gevallen.

Afgelopen zomer keken de bezoekers van de Surinaamse nieuwssite GFCnieuws wel even vreemd op. 'Veel diarree gevallen in Nickerie' stond er boven een artikel. Door de onterechte spatie krijgt deze zin ineens een wel heel vreemde betekenis. Deze onjuiste spatie kreeg de meeste stemmen in de verkiezing, op de voet gevolgd door het *wild triootje* dat een slager uit Bunnik in de aanbieding had. Meer grappige foute spaties vind je in het boek *Weg om legging*.

<http://bit.ly/xpgj7j>
<http://bit.ly/xALo18>

Partners

De Praktijk

natuurwetenschappelijk onderwijs

Mede mogelijk dankzij

studereninleiden.nl

De Talenquiz is een initiatief van De Taalstudio en De Praktijk en wordt geschreven door De Taalstudio. De quiz wordt maandelijks gratis verstuurd naar de abonnees en daarnaast verspreid via www.taalstudio.nl, www.kennisnet.nl en www.kennislink.nl. De Taalstudio is volstrekt onafhankelijk in onderwerpkeuze, formulering en verwijzing. Op dit product zijn de Algemene Voorwaarden van de Taalstudio van toepassing.